

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail:
cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

A-3571-247 No 12.11.18

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA	
INTRARE NR.	<i>99</i>
<i>19</i>	<i>01</i>
	<i>20 18</i>

Curtea Constituțională

Prin prezenta, Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază înscrisurile pe dosarul nr. **2a-3694/18** la acțiunea înaintată de Dub Rodica către Casa Națională de Asigurări Sociale privind încasarea indemnizației unice în loc de pensie alimentară, penalităților, dobânzilor, aplicarea indicelui de inflație pentru pensia de întreținere neachitată și încasarea prejudiciului material și moral pentru soluționarea chestiunii ce ține de ridicarea excepției de constituționalitate.

Anexă: -cererea de ridicare a excepției de constituționalitate în original

-copia încheierii din 01 noiembrie 2018 pe 03 (trei) file

Vicepreședintele
Curții de Apel Chișinău

Nelea Budăi

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. A. Lăpușneanu, 28, Chișinău, Republica Moldova, MD-2004

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

DUB Rodica, domiciliul: str. Hristo Botev 7/3, ap. 28, mun. Chișinău, MD-2043

II – OBIECTUL SESIZĂRII

1. Prezenta sesizare are drept obiect de examinare **Hotărârea Guvernului 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare**, deoarece prin Hotărârea Judecătoreiei Chișinău, din 16.07.2018, s-a respins integral Cererea de chemare în judecată, a DUB Rodica, apreciind HG 769 din 25.11.1992, din speță, **desuetă**.

HG 769, din speță, este unicul mecanism de garantare a *dreptului la pensia alimentară*, ca o „speranță legitimă” de a obține un „bun”, în optica jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), garantat de art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

HG 769, din speță, este unicul act normativ care reglementează, *recuperarea cheltuielilor suplimentare provocate acestora (copiilor) de împrejurări excepționale (boală gravă, schilodirea copilului etc.*, în cazul imposibilității achitării din partea părintelui debitor.

Aprecierea desuetă a HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, a dus la o **incertitudine**, că HG 769, din speță, **este în contradicție** cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 16, 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1), 54 (1) din Constituție.

2. La fel, nu este clar, ce sumă reprezintă indemnizația, care trebuie achitată în locul pensiei alimentare neachitate, în temeiul HG 769, din speță.

Astfel, punctul 1 din HG 769, din speță, stipulează:

Copiii, ... beneficiază de indemnizații adresate familiilor cu copii în conformitate cu legislația în vigoare.

Iar, punctul 3 din HG 769, din speță, echivalează indemnizația din punctul 1 cu suma pensiei alimentare, după cum urmează :

Se stabilește că prevederile punctului 1 al prezentei hotărâri privind perceperea sumelor indicate de la părinți, obligați să achite pensia alimentară, sînt echivalente cu prevederile legale în vigoare privind pensia alimentară.

După multiplele modificări legislative, nu mai există indemnizații adresate familiilor cu copii, care să fie achitate în locul pensiei alimentare neachitate.

Ca urmare, deducem, că indemnizația prevăzută în HG 769, din speță, este **echivalentă cu suma pensiei alimentare** stabilită deja de instanța de judecătă și acordată cu titlu temporar, în avans, de CNAS, pînă la recuperarea pensiei alimentare de la părintele-debitor, de CNAS.

3. În același timp, **art. 4, din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii** determină tipurile prestațiilor sociale, inclusiv pentru: *Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și Copiii rămași fără ocrotire părintească.*

Iar art. 3 din Legea 315, din speță, face trimitere la **art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți**, care determină noțiunile, după cum urmează:

Articolul 14. Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească

(1) Statutul de copil rămas temporar fără ocrotire părintească se atribuie copiilor:

a) ai căror părinți lipsesc o perioadă mai mare de 30 de zile din cauza aflării la tratament în condiții de staționar în instituții medicale, fapt confirmat de certificatul medical eliberat de instituția medicală corespunzătoare;

b) ai căror părinți nu au posibilitatea să-și îndeplinească obligațiile de creștere și educare a copiilor din cauza unor probleme grave de sănătate, fiind țintuiți la pat, fapt confirmat de certificatul consiliului de expertiză medicală a vitalității sau de certificatul medical eliberat de instituția medicală care supraveghează pacientul;

c) ai căror părinți se află în arest, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecătă;

d) luați de la părinți fără ca aceștia să fie decăzuți din drepturile părintești, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecătă;

e) ai căror părinți lipsesc, fiind anunțați în căutare de către organele de drept pentru comiterea de infracțiuni, fapt confirmat printr-un act eliberat de organul de poliție;

f) ai căror părinți au fost pedepsiți cu privațiune de libertate, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecătă;

g) ale căror date de identitate nu sînt cunoscute;

h) în privința părinților cărora se află în derulare procese judiciare privind decăderea din drepturile părintești, privind limitarea în capacitatea de exercițiu sau declararea incapacității de exercițiu sau privind declararea lor ca fiind dispăruți fără urmă sau decedați.

Articolul 15. Copiii rămași fără ocrotire părintească

(1) Statutul de copil rămas fără ocrotire părintească se atribuie copiilor ai căror părinți:

a) sînt decedați, fapt confirmat printr-un certificat de deces;

b) au fost decăzuți din drepturile părintești, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecătă;

c) sînt supuși unei măsuri de ocrotire judiciare, fapt confirmat prin hotărîre a instanței de judecătă;

d) au fost declarați dispăruți fără urmă, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecătă;

- e) au fost declarați decedați, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecată;
f) i-au abandonat, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecată.

Astfel, după multiplele modificări legislative, indemnizația prevăzută în HG 769, din speță, a fost prevăzută în art. 4 (4) din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, după cum urmează:

e) ai căror părinți lipsesc, fiind anunțați în căutare de către organele de drept pentru comiterea de infracțiuni, fapt confirmat printr-un act eliberat de organul de poliție;

Dar art. 4, aliniatul (4) din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, exclude copiii care locuiesc cu 1 părinte, după cum urmează:

(4) Pentru copilul rămas temporar fără ocrotire părintească și pentru copilul rămas fără ocrotire părintească plasați în serviciul de tutelă/curatelă se acordă indemnizație lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă.

Astfel, trebuie să fie recunoscută neconstituțională sintagma „aflat sub tutelă/curatelă” „pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă.” din art. 4, aliniat (4) din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, care exclude copiii cu 1 părinte, discriminînd copiii, aflați în situații comparabile, contrar prevederii art. 16 din Constituție și în raport cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție.

Totodată, nu este clar, dacă indemnizația prevăzută în art. 4 (4), (6) din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii **poate fi mai mică decît pensia alimentară stabilită de instanța de judecată și mai mică decît minimumul de existență**, coroborat cu vîrsta copilului și cu locul de trai a copilului, conform datelor Biroului Național de Statistică.

4. Cazul, DUB Rodica, examinat la Curtea de Apel, are anexate actele cerute de art. 14 e) din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, cu privire la: *părinți lipsesc, fiind anunțați în căutare de către organele de drept pentru comiterea de infracțiuni, fapt confirmat printr-un act eliberat de organul de poliție;*

În plus, cazul, DUB Rodica, are anexate actele necesare cerute de art. 15 b) din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, cu privire la faptul: *părinții...au fost decăzuți din drepturile părintești, fapt confirmat printr-o hotărîre a instanței de judecată;* Menționăm, că tatăl a fost lipsit de drepturi părintești, anume pentru neachitarea pensiei alimentare.

Cu toate acestea, art. 14 e) și 15 b) din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți **nu pot fi aplicate la cazurile cu 1 părinte**. la cazul DUB Rodica, examinat în Curtea de Apel, deoarece lipsește sintagma „un părinte sau părinți”.

Prin scrisoarea din 24.10.2018, D – 828/1/18, de la Direcția pentru protecția copilului, sectorul Botanica, către DUB Rodica (anexată), se confirmă refuzul de acordare a statutului de *Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească sau Copiii rămași fără ocrotire părintească*, în temeiul art. 14 e) și 15 b) din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți:

- pentru familia lui DUB Rodica, cu 2 copii minori,
  - dintre care 1 minor cu grad de dizabilitate,
  - crescuți de 1 părinte,
  - în lipsa pensiei alimentare,
  - cu părintele-debitor *anunțat în căutare de către organele de drept*,
  - cu părintele-debitor *decăzut din drepturile părintești*,
- cu participarea Direcției pentru protecția copilului sectorul Botanica (DPDC).

Constatăm, că prin înțrarea în vigoare a art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, **a fost suprimat dreptul social, în situația copiilor cu 1 părinte**, care asigura diferite situații, inclusiv situația, neachitării pensiei alimentare, care a existat în actele normative anterioare, inclusiv în situația, când părintele-debitor a fost **anunțat în căutare de către organele de drept**, după cum prevedea HG 769, contrar prevederii art. 54 din Constituție, care garantează:

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

5. La fel, indemnizația zilnică pentru copii, prevăzută în art. 2, 1), 2) din HG 378 din 25.04.2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii, trebuie interpretat prin prizma dreptului la pensia alimentară, adică a indemnizației prevăzute în HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare.

Astfel, copiii care nu primesc pensia alimentară au dreptul la statutul *Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și Copiii rămași fără ocrotire părintească*, în temeiul art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Dar, cu toate că, art. 2, 1), 2) din HG 378 din 25.04.2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii face referință la *Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și Copiii rămași fără ocrotire părintească*, HG 378, din speță, **exclde copiii cu 1 părinte, discriminând copii**, aflați în situații comparabile, contrar prevederii art. 16 din Constituție și în raport cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție.

III -- CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

ÎN FAPT,

în procedura Curții de Apel mun. Chișinău se află cauza civilă nr. 2 a-3694/18, la Apelul declarat pe 17.07.2018, cu Apelul motivat depus pe 8.10.2018, contra Hotărîrii primei instanțe din 16.07.2018, la cererea de chemare în judecată depusă de DUB Rodica, către Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS), **cu privire la obligarea achitării indemnizației pentru 2 copii, în locul pensiei alimentare, care nu este achitată de 7 ani și achitării „cheltuielilor suplimentare provocate acestora de împrejurări excepționale (boală, schilodirea copilului etc.)”, pentru DUB Darius, copil cu dizabilitate**, în temeiul HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare.

Pentru a obține dreptul de a se adresa în judecată, pentru a obține indemnizația, prevăzută în HG 769, din speță, **reclamanta a îndeplinit toate condițiile:**

1. ca urmare a **refuzului** tatălui de a întreține copiii benevol, reclamanta a solicitat stabilirea pensiei alimentare de instanța de judecată.
2. a solicitat, **după refuz repetat**, aplicarea amendei, tatălui care nu achită pensie alimentară, pentru neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului, în temeiul art. 63 (1) din Codul Contravențional. A fost stabilită amendă.
3. s-a adresat, **după refuz repetat**, la executorul judecătoresc cu o cerere pentru aplicarea amendei, tatălui care nu achită pensie alimentară, pentru neexecutarea hotărîrii instanței de judecată, în temeiul art. 318 din Codul Contravențional. A fost stabilită amendă.
4. s-a adresat, **după refuz repetat**, la executorul judecătoresc cu o cerere pentru aplicarea sancțiunii tatălui care nu achită pensie alimentară, pentru neexecutarea hotărîrii instanței de judecată, în temeiul art. 320 din Codul Penal. Fără rezultat, deoarece tatăl-debitor, nu este în țară.
5. în cadrul urmăririi penale, **după cereri repetate**, tatăl **a fost dat în căutare, fără rezultat**.
6. tatăl a fost **decăzut de drepturi părintești**, pentru neachitarea pensiei alimentare.

După respectarea condițiilor cerute de HG 769, din speță, chiar și mai mult, deoarece tatăl a fost **decăzut din drepturi părintești**, reclamanta a depus cererea de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS).

Judecătoria Chișinău a emis Hotărîrea din 16.07.2018, prin care a respins integral Cererea de chemare în judecată, deoarece a apreciat **desuetă** HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, după cum urmează:

*Instanța în cadrul examinării cauzei a constatat că pct.1 al **Hotărîrii Guvernului nr.769** din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare. **este unul desuet** în temeiul art.74 alin.(1) lit.e) al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.*

În plus, Ministerul sănătății, muncii și protecției sociale, în scrisoarea din 12.10.2018, nr. D-5341/18, MSMPS către DUB Rodica, indică Legea 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social și la HG 889 din 11.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii, care **ar realiza dreptul la pensia alimentară**.

Or, dreptul la pensia alimentară, nu poate fi înlocuit cu Ajutorul social sau cu Sprijinul pentru familiile cu copii.

Ajutorul social sau sprijinul pentru familiile cu copii, se **acordă**:

- **condiționat** (dacă mama lucrează sau e înregistrată ca șomer, ș.a.)
- **în dependență de venitul lunar al fiecărui membru al familiei**
(deci și venitul concubinului este luat în calcul, care nu are legătură cu obligația de a plăti pensia alimentară stabilită de instanța de judecată)
- **pe termen limitat** (3-6 luni maximum, dar nu pentru 18 ani sau pe perioada studiilor)
- **sub monitorizare** (anchete sociale de cîteva ori pe lună, timp de 18 ani!!!)

O mamă, care are dreptul la pensia alimentară pentru copil, stabilită de instanța de judecată, dar **NEACHITATĂ, nu trebuie să suporte 18 ani umilință**, prin vizite la domiciliu (pentru efectuarea anchetei sociale), obligată să muncească în folosul societății (ca un alcoolic) și să fie monitorizată (ca o persoană fără capacitate de exercițiu), pentru a obține pensia alimentară, care este un DREPT, deja stabilit de instanța de judecată, pentru a crește copiii.

În plus, Ajutorul social, reprezintă doar **un venit minim garantat**, sumă mizeră, cu mult mai mică, decît minimumul de existență sau decît pensia alimentară, stabilită de instanța de judecată, în temeiul art. 2 din Legea 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social, care stipulează:

*Prezenta lege are drept scop asigurarea unui **venit lunar minim garantat** pentru familiile defavorizate prin acordarea unui ajutor social stabilit în conformitate cu **evaluarea venitului global mediu lunar al fiecărei familii** și cu nevoia acesteia de asistență socială.*

Ajutorul social sau Sprijinul pentru familiile cu copii nu au scopul să înlocuiască un DREPT la pensia alimentară pentru copil, deja stabilit de instanța de judecată, după cum îl are îndemnizația prevăzută în HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare .

La fel, Ministerul Justiției, este la curent că **procedura de executare a dosarelor, privind achitarea pensiei alimentare, este neeficientă**, admițînd adunarea dosarelor fără soluții și răspunsîdt. politic-corect, cu limbă de lemn, cum s-a răspuns în: scrisoarea din 16.11.2018, nr. 05/2297, Ministerul Justiției către DUB Rodica (anexată).

ARGUMENTELE PRIMEI INSTANȚE DE JUDECATĂ CARE A DECLARAT, DESUETĂ HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare și care a dus la **incertitudine** cu privire la constituționalitatea HG 769 din speță:

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun.Chișinău nr. 2-3252/10 s-a dispus încasarea din contul lui Iliev Sergiu în beneficiul lui DUB Rodica pensia alimentară pentru întreținerea minorilor: DUB Sophie a.n. 2005 și DUB Darius a.n. 2007, în cuantum a câte 1000 lei lunar pentru fiecare minor, începând cu data de 09 iunie 2010, până la atingerea majoratului (f.d.8).

Din copia încheierii executorului judecătoresc Romaliischi Maxim, nr. 175-pa070R/16 din 9 august 2016 s-a stabilit cuantumul restanței la plata pensiei alimentare în mărime de 124 500 lei pentru perioada 09.09.2014-09.08.2016, care urmează a fi încasată de la debitorul Iliev Sergiu în beneficiul lui DUB Rodica, întru executarea documentului executoriu nr. 2-3252/10 din din 9 august 2016, emis de Judecătoria Botanica, mun.Chișinău (f.d. 9).

Prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău nr. 27-348/13 din 19.12.2013 s-a dispus declararea în căutare a debitorului Iliev Sergiu Vladimir (f.d.10). Din copia Adeverinței eliberate de Inspectoratul de Poliție Buiucani, nr. 579 din 16.01.2014, rezultă că, în privința cet. Iliev Sergiu a fost intentat dosarul de căutare nr. 2013030451 (f.d.11).

Din răspunsul Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr. 25-257/2012-3... rezultă că, la 05.01.2015 s-a dispus pornirea urmăririi penale în privința cet. Iliev Sergiu, în baza art. 320 al.(1) Cod penal, pe faptul eschivării intenționate a executării hotărârii instanței de judecată (f.d.12).

Din copia Deciziei nr. 309/1153 privind refuz în stabilirea alocației rezultă că, reclamantei DUB Rodica s-a refuzat în stabilirea alocației conform Legii nr. 499 din 14.07.1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cătețeni, Capitolul III, art. 9, al.(2), art. 10 al.(2), care prevede stabilirea alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului – decesul unui sau ambilor părinți (f.d.14).

La data depunerii cererii de chemare în judecată în speță, Hotărârea Guvernului nr. 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare (cu modificările ulterioare) prevede: ”Pct.1.alin.1 Copiii, ai căror părinți fiind obligați să plătească pensia alimentară sînt urmăriți de către organele afacerilor interne în baza deciziilor instanțelor de judecată și hotărîrilor organelor de urmărire penală în legătură cu eschivarea lor de la achitarea pensiei alimentare, cu tragerea la răspundere penală pentru săvîrșirea infracțiunilor și din alte motive, sau își ispășesc pedeapsa în instituțiile de muncă corecțională, fără să primească un salariu din care să fie încasată pensia alimentară în mărimea minimă stabilită de lege, sau se află la tratament într-o instituție curativă fără plătirea indemnizațiilor pentru asigurarea socială, precum și în alte cazuri, cînd încasarea pensiei alimentare este imposibilă din motive care nu depind de persoanele obligate să o plătească beneficiază de indemnizații adresate familiilor cu copii în conformitate cu legislația în vigoare.”

Instanța constată că norma prevăzută la pct.1 al Hotărîrii Guvernului nr.769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, este o normă de blanchetă, care face trimitere la prevederile unui alt act normativ și anume Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1478 din 15.11.2002, or, pct.1 al Hotărîrii Guvernului nr.769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, a fost modificat prin hotărîrea Guvernului nr.1478 din 15.11.2002, modificare în vigoare din 21.11.2002.

Pct.4 al Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1478 din 15.11.2002 cu privire la îndemnizațiile adresate familiilor cu copii , stabilește următoarele tipuri de indemnizații:

- a) indemnizația unică la nașterea copilului;
- b) indemnizația lunară pentru creșterea copilului pînă la împlinirea vârstei de 3 ani – în cazul persoanelor asigurate și indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 1,5/2 ani – în cazul persoanelor neasigurate (în continuare – indemnizație lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului);
- c) indemnizația lunară de suport pentru creșterea pînă la vîrsta de 3 ani a copiilor gemeni sau a mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină, persoanelor asigurate și neasigurate.

Hotărîrea Guvernului nr. 1478 din 15.11.2002 cu privire la îndemnizațiile adresate familiilor cu copii a fost adoptată în conformitate cu Legea nr.315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii.

Art.4 al Legii nr.315 stabilește următoarele tipuri de prestații sociale pentru copii:

- (1) Pentru copil, la naștere, se acordă indemnizație unică la nașterea copilului.
- (2) Pentru copil cu vîrstă de pînă la 2 ani se acordă indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului persoanei neasigurate.
- (3) Pentru copiii gemeni sau pentru mai mulți copii născuți dintr-o singură sarcină se acordă, pentru fiecare copil, indemnizație lunară de suport pentru creșterea lor pînă la vîrsta de 3 ani.
- (4) Pentru copilul rămas temporar fără ocrotire părintească și pentru copilul rămas fără ocrotire părintească plasați în serviciul de tutelă/curatelă se acordă indemnizație lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă.
- (5) Pentru copilul adoptat se acordă indemnizație lunară pentru întreținerea copilului adoptat.
- (6) Pentru copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și copiii rămași fără ocrotire părintească, precum și pentru tinerii care, pînă la împlinirea vârstei de 18 ani, dețineau statutul de copil rămas fără ocrotire părintească, care își continuă studiile în instituții de învățămînt profesional tehnic și în instituții de învățămînt superior se acordă indemnizație pentru continuarea studiilor.

Instanța în cadrul examinării cauzei a constatat că pct.1 al Hotărîrii Guvernului nr. 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare este unul **desuet** în temeiul art.74 alin.(1) lit.e) al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Or, instanța reiterează că norma prevăzută la pct.1 al Hotărîrii Guvernului nr.769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare , este o normă de blanchetă, care face trimitere la prevederile unui alt act normativ și anume Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1478 din 15.11.2002 cu privire la îndemnizațiile adresate familiilor cu copii.

Însă, Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1478 din 15.11.2002 cu privire la îndemnizațiile adresate familiilor cu copii (cu modificările ulterioare), la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, nu prevedea nici un tip de indemnizație pentru copiii, ai căror părinți fiind obligați să plătească pensia alimentară sînt urmăriți de către organele afacerilor interne în baza deciziilor instanțelor de judecată în legătură cu eschivarea lor de la achitarea pensiei alimentare.

Cu toate că pct.1 al Hotărîrii Guvernului 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, nu este abrogat nici expres nici tacit, instanța consideră că acesta este în vigoare doar formal, fără însă a putea fi aplicat, deoarece actul normative la care face trimitere această normă nu reglementează nici un tip de indemnizație pentru categoriile indicate în pct.1 al HG nr.769.

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

1. DUB Rodica, consideră că declararea **desuetă** a HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, a dus la o **incertitudine**, că HG 769, din speță, **este în contradicție** cu art. 54 din Constituție și cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 16, 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție.

Cu toate acestea, prin punctul 4 din Preambulul la HG 1478 din 15.11.2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, au fost aduse modificări la HG 769, din speță, dar nu a fost abrogată.

Ultima modificare a HG 1478, din speță, a fost adusă prin HG 1020 din 24.10.18, publicată în MO400-409/26.10.18 art.1085; care a intrat în vigoare pe **26.10.18**, iar Preambulul a fost modificat prin HG155 din 15.03.17, publicată în MO78-84/17.03.17 art. 219; care a intrat în vigoare pe 01.01.17.

În plus, **fenomenul neachiatării pensiei alimentare**, care a stat la baza adoptării HG 769, din speță, **nu a dispărut**, dar chiar s-a amplificat, cu plecarea părinților peste hotarele țării, în condițiile economice dezastruoase ale țării.

La fel, R. Moldova, nu dispune de alte mecanisme efective, pentru asigurarea **imediată** cu pensia alimentară a copilului, pentru ai respecta dreptul la viață, la sănătate, la educație, la odihnă, la viață decentă a copilului.

Trebuie de avut în vedere, că viața FEMEILOR din R. Moldova (părinți-creditori) e transformată într-o luptă, pe parcursul a 18 ani a copilului său, **pentru a demonstra** lipsa pensiei alimentare, imposibilitatea de recuperare a pensiei alimentare și imposibilitatea respectării dreptului, stabilit deja de instanța de judecată.

Subliniem, că acest proces de demonstrare, necesită cheltuieli de bani pentru avocați, alocare de timp, în loc să fie dedicat copilului și creșterii profesionale a femeilor. Repercursiunile pe termen lung, se finalizează la bătrânețe, cu o pensie mizeră a femeilor.

Copilul vrea să mănânce ACUM și AICI, nu peste 1 an sau peste 18 ani, când POATE va fi recuperată pensia alimentară.

Tocmai deaceia a fost adoptată HG 769, din speță.

HG 769, din speță, nu este cel mai rapid mecanism de respectare a dreptului la pensia alimentară, pentru a „hrăni și lecu” un copil, dar HG 769, din speță, este unicul mecanism de garantare a dreptului la pensia alimentară, ca o „speranță legitimă” de a obține un „bun”, în optica jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), garantat de art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

La fel, HG 769, din speță, este unicul act normativ care reglementează, *recuperarea cheltuielilor suplimentare provocate acestora (copiilor) de împrejurări excepționale (boală gravă, schilodirea copilului etc.* în cazul imposibilității achitării din partea părintelui debitor.

Ca urmare, HG 769, din speță, nicidecum nu poate fi desuetă.

Declararea desuetă a HG 769, din speță, este în contradicție cu principiile:

1. **interesul superior al copilului trebuie să fie luat în considerare cu prioritate**
2. **protecția mamei și a copilului**
3. **pensia alimentară pentru întreținerea copilului, stabilită de o instanță de judecată, este un drept și deci o „speranță legitimă” de a obține un „bun” .**

2. În plus, CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ, prin art. 12, garantează menținerea regimului de securitate socială la un nivel satisfăcător, prin trimitere la Codul european de securitate socială.

Astfel, Codul european de securitate socială garantează în art. 40:

Riscul social acoperit este responsabilitatea pentru întreținerea copiilor.

Iar art.45 din Codul european de securitate socială garantează:

În cazul în care prestațiile constau într-o plată periodică, ele trebuie acordate pe toată durata producerii riscului social.

Astfel, indemnizația, în locul pensiei alimentare neachitate, în temeiul HG 769, din speță, trebuie achitată 18 ani și pe perioada studiilor, pentru obținerea unei calificări profesionale.

Ca urmare, art. 4 din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, stipulează:

(6) Pentru copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și copiii rămași fără ocrotire părintească, precum și pentru tinerii care, pînă la împlinirea vârstei de 18 ani, dețineau statutul de copil rămas fără ocrotire părintească, care își continuă studiile în instituții de învățămînt profesional tehnic și în instituții de învățămînt superior se acordă indemnizație pentru continuarea studiilor.

Dar aliniatul (4) din art. 4 din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, exclude copiii care locuiesc **cu 1 părinte**, după cum urmează:

(4) Pentru copilul rămas temporar fără ocrotire părintească și pentru copilul rămas fără ocrotire părintească plasați în serviciul de tutelă/curatelă se acordă indemnizație lunară pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă.

Astfel, trebuie să fie recunoscută neconstituțională sintagma „aflat sub tutelă/curatelă” din art. 4, aliniat (4) din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii.

3. Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, face trimitere la Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Or, ca urmare a modificărilor legislative, art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți **a suprimat dreptul social, în situația copiilor cu 1 părinte**, care asigura situația, neachitării pensiei alimentare, care a existat în actele normative, anterioare, de mai jos:

- HG 704 din 28.10.1992 Cu privire la plățile sociale pentru pensionari, indemnizațiile și compensațiile pentru copii (abrogată 26.02.1993)
- HG 456 din 15.05.1997 cu privire la măsurile suplimentare de protecție socială a familiilor cu copii (abrogată prin HG 1478 din 15.11.02)
- HG 75 din 30.01.2001 despre modificarea unor hotărîri ale guvernului Republicii Moldova privind protecția socială a familiilor cu copii (abrogată prin HG 1478 din 15.11.02)
- HG 19 din 19.01.2010 pentru modificarea și completarea HG 1478 din 15.11.02

În Legea 140, din speță, legiuitorul a prevăzut diverse situații, care să protejeze un copil, dar a omis precizarea „**un părinte sau părinți**”.

Astfel, unele prevederi din legea 140, din speță, sînt inaplicabile, examinînd **situații fanteziste**, cînd situația prevede:

- „**concomitent 2 părinți să fie țintuiți la pat**”
- „**concomitent 2 părinți să fie în pușcărie**”
- „**concomitent 2 părinți să fie „anunțați în căutare de către organele de drept**”

În situația, DUB Rodica:

- doar 1 părinte este „**anunțat în căutare de către organele de drept**”
- doar 1 părinte este „**lipsit de drepturi părintești**”

dar Legea 140, din speță, nu poate fi aplicată, pentru cazul DUB Rodica, pentru că **a fost suprimat dreptul social**, a copiilor din familii cu 1 părinte, contrar art. 54 din Constituție.

Situația. pensiei alimentare neachitate, cazul DUB Rodica, ar putea fi încadrată în una din situații din art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, dacă ar fi introdusă sintagma „**un părinte sau părinți**”

Astfel, trebuie să fie recunoscută neconstituțională sintagma „*părinți*” în art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, care **exclud copiii cu 1 părinte**, în raport cu art. 54 din Constituție și cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 16, 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție

4. Copiii care nu primesc pensia alimentară au dreptul la statutul *Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și Copiii rămași fără ocrotire părintească*, în temeiul art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.

Cu toate că, art. 2, 1), 2) din HG 378 din 25.04.2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii face referință la *Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și Copiii rămași fără ocrotire părintească*. HG 378, din speță, în coroborare cu art. 4 din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, **exclud copiii cu 1 părinte și copiii, care își continuie studiile, după 18 ani, discriminând copii**, aflați în situații comparabile, contrar prevederii art. 16 din Constituție și în raport cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție.

Or, art. 4 din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii, stipulează:

(6) Pentru copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și copiii rămași fără ocrotire părintească, precum și pentru tinerii care, pînă la împlinirea vârstei de 18 ani, dețineau statutul de copil rămas fără ocrotire părintească, care își continuă studiile în instituții de învățămînt profesional tehnic și în instituții de învățămînt superior se acordă indemnizație pentru continuarea studiilor.

Astfel, trebuie recunoscută neconstituțională sintagma „*plasat în serviciile menționate la pct. 1 care este încadrat într-o instituție de învățămînt, începînd cu clasa a cincea pînă la împlinirea vârstei de 18 ani*” din art. 2 aliniatul 2) din HG 378 din 25.04.2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Astfel, în vederea examinării prezentei cauze legal, prin implementarea HG 769 din speță, pentru:

1. obligarea CNAS, la achitarea indemnizației, în locul pensiei alimentare neachitate pentru 2 minori,
2. obligarea CNAS, la achitarea *cheltuielilor suplimentare provocate* lui Dub Darius *de împrejurări excepționale (boală, schilodirea copilului etc.)*
3. evitarea situației, cînd 2 minori rămîn fără resurse de existență, din motiv că statul nu respectă un drept stabilit de instanța de judecată, la pensia alimentară
4. evitarea discriminării copiilor, DUB Sophie și DUB Darius, față de alți copii, care primesc pensia alimentară,
5. evitarea discriminării indirecte, a femeii DUB Rodica, față de alte femei care primesc pensie alimentară pentru copii
6. evitarea discriminării directe, a femeii DUB Rodica, față de tatăl copiilor, ILIEV Sergiu, care are aceleași obligații, ca și DUB Rodica,
7. respectarea INTERESULUI SUPERIOR AL COPILULUI, prevăzut de Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989
8. respectarea art. 7 din Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități
9. respectarea art. 12 (2) din Carta Socială (cu trimitere la art. 40, 45, 44 din Codului European)
10. respectarea art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (CEDO)

SOLICIT :

1. admiterea sesizării privind excepția de neconstituționalitate
2. examinarea în prioritate a sesizării privind excepția de neconstituționalitate, avînd în vedere interesele superioare ale copiilor și ale minorilor cu dizabilități
3. adoptarea unei Hotărîri privind:
  - (1) interpretarea HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, cu privire la problema **pensiei alimentare neachitate**, în raport cu art. 54 din Constituție și cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 16, 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție:
    - a) în coroborarea „cu prevederile legale în vigoare privind pensia alimentară”.
    - b) în coroborarea cu art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți,
    - c) în coroborarea cu art. 2, 1), 2) din HG 378 din 25.04.2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii
  - (2) interpretarea HG 769, cu privire la **recuperarea cheltuielilor suplimentare provocate acestora (copiilor) de împrejurări excepționale (boală gravă, schilodirea copilului etc.** în cazul imposibilității achitării din partea părintelui debitor, în raport cu art. 54 din Constituție și cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 16, 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție.
4. să fie recunoscută neconstituțională sintagma „*aflat sub tutelă/curatelă*” și „*pentru întreținerea copilului aflat sub tutelă/curatelă*” din art. 4 aliniat (4) din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii.
5. să fie recunoscută neconstituțională sintagma „*părinți*” în art. 14 și 15 din Legea Nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, care **exclud copiii cu 1 părinte**, în raport cu art. 54 din Constituție și cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 16, 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție
6. să fie recunoscut neconstituțională sintagma „*plasat în serviciile menționate la pct. 1 care este încadrat într-o instituție de învățămînt, începînd cu clasa a cincea pînă la împlinirea vârstei de 18 ani*” din art. 2 aliniatul 2) din HG 378 din 25.04.2018 la stabilirea și plata indemnizației zilnice pentru copii, care face referință la *Copiii rămași temporar fără ocrotire părintească și Copiii rămași fără ocrotire părintească*, dar care **exclude copiii cu 1 părinte, discriminînd copii**, aflați în situații comparabile, contrar prevederii art. 16 din Constituție și în raport cu art. 4 (1) (2), 7, 8, 9 (2), 36 (1), 47 (1) (2), 49 (1) (2) (3), 50 (1) (2) (3), 51(1) din Constituție
7. Să se răspundă la întrebarea:

Poate indemnizația lunară pentru copii să fie mai mică, decît pensia alimentară lunară stabilită de instanța de judecată și mai mică decît minimul de existență lunar a copilului, copoborat cu vârsta și cu locul de trai, conform datelor Biroului Național de Statistică, pentru indemnizațiile prevăzute în:

  - HG 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare
  - art. 4 aliniat (4) și (6) din Legea 315 din 23.12.2016 privind prestațiile sociale pentru copii?

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

După datele Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești (UNEJ) în colaborare cu Centrul de Cercetări Demografice al Institutului Național de Cercetări Economice, monografia „ASIGURAREA CU PENSIE DE ÎNTREȚINERE A COPIILOR CU PĂRINȚI DIVORȚAȚI”, autori: Inga Chistruga-Sînchevici și Roman Talmaci, Chișinău, **15 mai 2018**:

În Republica Moldova, există **16 713** de copii, care nu primesc pensia alimentară.

Din 22 709 de dosare cu privire la pensia de întreținere date spre execuție:

- 35,9% achitățile sunt neregulate și
- 37,7% deloc nu se achită pensie de întreținere

Sumele pensiilor alimentare de care beneficiază părinții cu copii asigură doar:

- 9% în funcție de necesitățile copilului
- 22,6% în dependență de minimul de existență

Deoarece legislația nu asigură executarea:

- 16,1% din situații, părintele în custodia căruia copilul a rămas, nu a solicitat pensie de întreținere.

99% din familiile cu 1 părinte, cu pensie neachitată, sînt reprezentate de femei.

Astfel, femeile sînt discriminate direct și indirect, pe termen scurt și termen lung, chiar de stat, prin refuzul de a respecta dreptul la pensia alimentară, NEACHITATĂ de părintele debitor, prin refuzul de a implementa HG 769, din speță.

VII CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Constituția Republicii Moldova* din 29.07.1994, Publicat : 29.03.2016 în Monitorul Oficial Nr. 78, art. Nr : 140:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.

Articolul 16

Egalitatea

- (1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
- (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 36

Dreptul la ocrotirea sănătății

- (1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat.

Articolul 47

Dreptul la asistență și protecție socială

- (1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.
- (2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrînețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Articolul 49

Protecția familiei și a copiilor orfani

- (1) Statul facilitează, prin măsuri economice și prin alte măsuri, formarea familiei și îndeplinirea obligațiilor ce îi revin.
- (2) Statul ocrotește maternitatea, copiii și tinerii, stimulînd dezvoltarea instituțiilor necesare.
- (3) Toate preocupările privind întreținerea, instruirea și educația copiilor orfani și a celor lipsiți de ocrotirea părinților revin statului și societății. Statul stimulează și sprijină activitatea de binefacere făcută de acești copii.

Articolul 50

Ocrotirea mamei, copiilor și a tinerilor

- (1) Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire specială. Toți copiii, inclusiv cei născuți în afara căsătoriei, se bucură de aceeași ocrotire socială.
- (2) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de asistență în realizarea drepturilor lor.
- (3) Statul acordă alocațiile necesare pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copiilor bolnavi ori handicapați. Alte forme de asistență socială pentru copii și tineri se stabilesc prin lege.

Articolul 51

Protecția persoanelor handicapate

- (1) Persoanele handicapate beneficiază de o protecție specială din partea întregii societăți. Statul asigură pentru ele condiții normale de tratament, de readaptare, de învățămînt, de instruire și de integrare socială.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

2. Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20.11.198:

Articolul 3

1. În toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

2. Statele părți se angajează să asigure copilului protecția și îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ținând cont de drepturile și obligațiile părinților săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el, și vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.

Articolul 4

Statele părți se angajează să ia toate măsurile legislative, administrative și altele care sunt necesare pentru a pune în practică drepturile recunoscute în prezenta Convenție. În cazul drepturilor economice, sociale și culturale, ele vor lua aceste măsuri în limitele maxime ale rezervelor de care dispun și, dacă este cazul, în cadrul cooperării internaționale.

Articolul 26

1. Statele părți vor recunoaște oricărui copil dreptul de a beneficia de securitate socială, inclusiv de asigurări sociale, și vor lua măsurile necesare pentru asigurarea deplinei realizări a acestui drept în conformitate cu legislația lor națională.

2. Serviciile trebuie să fie acordate când este cazul, ținându-se seama de resursele și de situația copilului și a persoanelor responsabile de întreținerea sa, ca și de orice alt element aplicabil la solicitarea serviciilor făcute pentru copil sau în numele său.

Articolul 27

1. Statele părți recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

2. Părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

3. Statele părți, ținând seama de condițiile naționale și în limita mijloacelor lor, vor adopta măsuri corespunzătoare pentru a ajuta părinții și alte persoane care au în grijă un copil să valorifice acest drept și vor oferi, în caz de nevoie, o asistență materială și programe de sprijin, în special în ceea ce privește alimentația, îmbrăcămintea și locuința.

4. Statele părți vor lua toate măsurile adecvate pentru a asigura recuperarea pensiei alimentare a copilului de la părinții săi sau de la alte persoane care au răspundere financiară față de el, indiferent dacă se află pe teritoriul lor sau în străinătate, în special în cazul în care persoana care are răspundere financiară față de un copil trăiește într-un alt stat decât cel al copilului, statele părți vor favoriza aderarea la acorduri internaționale sau încheierea de asemenea acorduri, precum și adoptarea oricăror alte angajamente corespunzătoare.

3. Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (CEDO), din 04.11.1950, garantează:

Articolul 8.

Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.

4. Art. 1 din Protocolul Adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale (CEDO), garantează:

Protecția proprietății

Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauza de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

5. CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ (REVIZUITĂ)* Nr. 1996 din 03.05.1996. Publicat : 30.12.2006 în Tratatul Internațional Nr. 38 art Nr : 176 Data intrării în vigoare : 01.01.2002. ratificată de R. Moldova și Legea 484 din 28.09.2001 pentru ratificarea parțială a Cartei sociale europene revizuite.

CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ garantează în art. 17:

Dreptul copiilor și al adolescenților la protecție socială, juridică și economică

În vederea asigurării exercitării efective a dreptului copiilor și al adolescenților de a crește într-un mediu favorabil dezvoltării personalității lor și a aptitudinilor lor fizice și mentale, părțile se angajează să ia fie direct, fie în cooperare cu organizațiile publice sau private toate măsurile necesare și corespunzătoare, care:

- 1. a) să asigure copiilor și adolescenților, ținând seama de drepturile și de obligațiile părinților, îngrijirile, asistența, educația și pregătirea de care au nevoie, în special prin crearea sau menținerea unor instituții ori servicii adecvate și suficiente în acest scop;*
- b) să protejeze copiii și adolescenții împotriva neglijenței, violenței sau exploatării;*
- c) să asigure o protecție și un ajutor special din partea statului pentru copilul sau adolescentul privat temporar ori definitiv de sprijinul familiei;*

CARTA SOCIALĂ EUROPEANĂ, prin art. 12, garantează menținerea regimului de securitate socială la un nivel satisfăcător, prin trimitere la Codul european de securitate socială care, **reglementează calculul prestațiilor familiale:**

În vederea exercitării efective a dreptului la securitate socială, părțile se angajează:

- 2. să mențină regimul de securitate socială la un nivel satisfăcător cel puțin egal cu cel necesar pentru ratificarea Codului european de securitate socială.*

6. Codul european de securitate socială este explicit:

În PARTEA A VII-A PRESTAȚII FAMILIALE

Art.40

Riscul social acoperit este responsabilitatea pentru întreținerea copiilor.

Art. 44

Valoarea totală a prestațiilor acordate în conformitate cu articolul 42 persoanelor protejate, va trebui să reprezinte 1,5% din salariul unui muncitor adult necalificat de sex masculin, stabilit în conformitate cu regulile prevăzute la articolul 66, înmulțit cu numărul total de copii ai tuturor rezidenților.

Art.45

În cazul în care prestațiile constau într-o plată periodică, ele trebuie acordate pe toată durata producerii riscului social.

Art. 66

1. În cazul plăților periodice cărora li se aplică prezentul articol, **cuantumul prestației**, majorată cu suma alocațiilor familiale acordate pe durata producerii riscului social, **trebuie să fie cel puțin egală**, în cazul beneficiarului tip vizat în tabelul anexă la prezenta parte, **cu procentajul indicat în acest tabel în raport cu totalul salariului muncitorului necalificat de sex masculin, și cu cuantumul alocațiilor familiale acordate unei persoane protejate, având aceleași responsabilități familiale ca și beneficiarul tip.**

4. În vederea aplicării acestui articol un muncitor necalificat de sex masculin va fi:

- a) fie un muncitor necalificat tip, în industria mecanică, alta decât industria electromecanică;
- b) fie un muncitor necalificat tip, ales conform prevederilor alineatului următor.

5. Muncitorul necalificat tip menționat în alineatul 4.b al acestui articol va fi ales din grupul care are **cel mai mare număr de persoane de sex masculin protejate împotriva riscului social** considerat, sau de susținători de familie ai persoanelor protejate, în ramura care cuprinde ea însăși cel mai mare număr de persoane protejate sau de susținători de familie; în acest scop va fi folosită clasificarea internațională tip, pe tip de industrie, a tuturor ramurilor de activitate economică, adoptată de Consiliul Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite în cea de a șaptea sesiune a sa, din 27 august 1948, și care este reprodusă în anexă la prezentul Cod, ținând seama de orice modificare care i s-ar aduce.

7. **Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități din 13 decembrie 2006, ratificată prin Legea Nr. 166 din 09.07.2010 pentru ratificarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu dizabilități:**

art. 7

Copii cu dizabilități

1. Statele Părți vor lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că minorii cu dizabilități se bucură pe deplin de toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, în condiții de egalitate cu ceilalți copii.
2. În toate acțiunile care privesc copiii cu dizabilități, va fi luat în considerare cu prioritate interesul superior al copilului.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

CHIUȘINĂU

25-10-2018

Cu respect,
DUB Rodica

ANEXĂ:

1. scrisoarea din 23.03.2018, nr. 01-1426, MSMPS către CNAS
2. scrisoarea din 12.10.2018, nr. D-5341/18, MSMPS către DUB Rodica
3. scrisoarea din 12.11.2018, 7777, MSMPS către AO DF
4. scrisoarea din 24.10.2018, D – 828/1/18, DPDC Botanica către DUB Rodica
5. scrisoarea din 16.11.2018, nr. 05/2297, Ministerul Justiției către DUB Rodica

ÎNCHEIERE

01 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Moraru
Steliana Iorgov
Olga Cojocaru
Irina Ceban

Grefier

examinând cererea lui Dub Rodica privind ridicarea excepției de
neconstituționalitate,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dub Rodica către Casa
Națională de Asigurări Sociale cu privire la încasarea indemnizației unice în loc de
pensie alimentară, penalităților, dobânzilor, aplicarea indicelui de inflație pentru
pensia de întreținere neachitată și încasarea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă :

La 27.09.2017 reclamanta Dub Rodica a depus cerere de chemare în judecată
către Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la
încasarea indemnizației unice pentru copii, încasarea penalităților, dobânzilor,
aplicarea indicelui de inflație pentru pensia de întreținere neachitată și încasarea
prejudiciului material și moral.

Prin ultima cerere de concretizare din 28.05.2018 reclamanta Dub Rodica a
solicitat încasarea de la CNAS prejudiciului material în sumă de 580 980, 10 lei,
pentru perioada 10.05.2011; 02.04.2018 perioada în care nu s-a plătit de CNAS
indemnizații, nici pensia alimentară, de debitorul, tata, perioada în care se efectuau
acte de procedură obligatorii, impuse de Hotărârea Guvernului 769 din 25.11.1992
privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se
eschivează de la achitarea pensiei alimentare, pentru a avea dreptul de a se adresa
în instanță de judecată; obligarea pârâtei CNAS la plata lunară a indemnizației,
echivalentă cu suma pensiei alimentare, pentru copii, plus un adaos de 10 % în
cuantum de 1100 lei pentru fiecare copil: Dub Sophie și Dub Darius, cu recalcul
din 02.04.2018 și indexarea anuală, în conformitate cu indicele inflației stabilit de
Hotărârea Guvernului pentru alte indemnizații, la 01 aprilie sau de câte ori se va
decide prin Hotărârea Guvernului; obligarea CNAS să ridice plata lunară a
indemnizației, pentru copiii Dub Sophie și Dub Darius de la 1 100 lei la 2 190 lei,
la nivelul minimului de existență, pentru un copil în II trimestru anul 2017 în
mediul urban, cu recalcul din 02.04.2018 și să fie modificat regulat, o data cu
modificările datelor Biroului National de Statistica, la capitolul minimul de
existență, un adaos de 10 % din minimul de existență; a încasa de la CNAS,

despăgubiri morale de 10 000 euro în contul minorei Dub Sophie, pentru tratament inuman și degradant, prin neasigurarea cu indemnizație în loc de pensie alimentară, de la vârsta de 4 ani, timp de 8 ani, încălcând drepturile copilului, viața decentă, odihnă, studii, alimentație, tratament, care nu vor mai putea fi recuperate niciodată; a încasarea de la CNAS despăgubiri morale de 10 000 euro în contul minorului Dub Darius pentru tratament inuman degradant, prin neasigurarea cu indemnizație în loc de pensie alimentară, de la vârsta de 2 ani, timp de 8 ani, încălcând drepturile copilului, la viața decentă, odihnă, studii, alimentație, tratament, care nu vor mai putea li recuperate niciodată; a încasa de la CNAS despăgubiri morale în mărime de 10 000 euro (zece mii euro) în contul, mamei Dub Rodica pentru tratament inuman și degradant, prin neasigurarea cu indemnizație, în loc de pensie alimentară, lăsând o femeie, cu 2 copii de vârsta fragedă (2ani și 4 ani) grav bolnavi, resurse de existență și posibilitate de lucru, pentru lipsa de viață decentă, lipsa alimentației corecte, lipsa tratamentului necesar, care a avut impact asupra sănătății psihice, deteriorate de 8 ani; a încasa de la CNAS despăgubiri morale în sumă de 10 000 euro în contul minorei Dub Sophie pentru discriminare, față de alți copii, care primesc indemnizație sau pensie alimentara; a încasa de la CNAS despăgubiri morale de 10 000 euro în contul minorului Dub Darius, pentru discriminare, față de alți copii, care primesc indemnizație sau pensie alimentară; a încasa de la CNAS despăgubiri morale de 30 000 euro, în contul lui Dub Rodica, pentru discriminare față de bărbatul, debitor, prin neachitarea indemnizației, în loc de pensia alimentară, timp de 8 ani pentru lipsa de viață privată, lipsa de odihnă, de studii, care nu vor putea fi recuperate niciodată, pentru lipsa de avansare în carieră profesională, creând imposibilitate de a cotiza în fondul social, pentru a beneficia de pensie și stagiul de pensionare, ceea ce o discriminează în viitorul apropiat, față de bărbați, deoarece la vârsta de pensionare nu va putea avea pensie, ci alocație de 150 lei pe lună; a încasa de la CNAS despăgubiri morale în sumă de 10 000 euro, pentru neinformarea activă, în 2014 și ia adresările anterioare, părintele, Dub Rodica în cunoștința de cauză, că pensia alimentară nu este plătită, că are dreptul sa ceara prin judecată, o indemnizație, în locul pensiei alimentare neachitate, utilizând Hotărârea Guvernului 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, răspunzând prin scrisoare nr. 1866 din 22.04.2014 și care are obligația să publice pe pagina web a instituției publice de asigurare sociala o astfel de informație de interes public major, în interesul superior al copiilor; a încasa de la CNAS despăgubiri morale în sumă de 6 000 euro, în contul părintelui Dub Rodica, pentru încălcarea dreptului la proprietate asupra sumei de 580 980,10 lei prin neasigurarea cu indemnizație, în loc de pensie alimentară, fiind în cunoștința de cauză, că pensia nu e plătită, răspunzând prin scrisoare nr. 1866 din 22.04.2014 și neinformând activ părintele, nici prin scrisoare, nici nu a publicat pe pagina web a instituției publice de asigurare sociala, o astfel de informație de interes public major, în interesul superior al copiilor, cu privire la dreptul de a cere indemnizația, prin judecată de la CNAS utilizând de Hotărârea Guvernului 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situații materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare; a încasa de la CNAS prejudicial material pentru recuperarea cheltuielilor suplimentare, pentru recuperarea sănătății minorilor Dub Sophie, Dub Darius în suma de 175 997, 80 lei în contul mamei,

Dub Rodica, pentru recuperarea cheltuielilor suplimentare provocate acestora de împrejurări excepționale (boala gravă, schilodirea copilului etc., care nu pot fi executate din motive ce nu depind de persoanele, obligate să le plătească. în temeiul art. 1 și 2 din Hotărârea Guvernului 769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare, pentru a avea dreptul de a se adresa în instanța de judecată; a încasa de la CNAS despăgubiri morale în sumă de 10 000 euro în contul mamei Dub Rodica pentru tratament inuman și degradant, prin neasigurarea cu tratament gratuit, garantat de Constituție, lăsând o femeie, eu 2 copii de vârstă fragedă (2ani și 4 ani), grav bolnavi, fără resurse de existență și posibilitate de lucru, pentru lipsa de viață decentă, lipsa alimentației corecte, lipsa tratamentului necesar, care a avut impact asupra sănătății psihice, deteriorate de 8 ani; a încasa de la CNAS dobânda de întârziere, în contul lui Dub Rodica, dacă nu execută hotărârea instanței de judecată, în termen de 90 de zile de la data devenirii definitive, chiar și în lipsa vinovăției în temeiul art. 243 CPC; a încasa de la CNAS despăgubiri materiale în sumă de 8 000 lei pentru compensarea timpului de muncă pierdut, pentru scrierea prezentei cereri în judecata.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Central din 16.07.2018 cererea de chemare în judecată depusă de Dub Rodica către Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la încasarea indemnizației unice în loc de pensie alimentară, neachitată de părintele debitor, încasarea penalităților, dobânzilor, aplicarea indicelui de inflație pentru pensia de întreținere neachitată și încasarea prejudiciului material și moral, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17.07.2018, Dub Rodica a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Central din 16.07.2018 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunilor reclamantei.

La 25.10.2018, apelanta Dub Rodica a înaintat instanței de apel cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate prin care a solicitat de a formula o sesizare către Curtea Constituțională cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru Hotărârea Guvernului nr.769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, ai căror părinți se eschivează de la achitarea pensiei alimentare din considerente că, a apărut o incertitudine.

În acest sens, a susținut că Hotărârea Guvernului nr.769 din 25.11.1992 este în contradicție cu art.4 alin.(1), (2), 7, 8, 16, 36 alin.(1), 47 alin.(1), (2), 49 alin.(1), (2), (3), 50 alin.(1), (2), (3), 51 alin.(1), 54 (1) din Constituție.

Consideră că o astfel de abordare nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, fiind în contradicție cu principiile:

1. interesul superior al copilului trebuie să fie luat în considerare cu prioritate.
2. protecția mamei și a copilului, dat fiind faptul că, 99% familiile monoparentale cu pensie neachitată, sunt reprezentate de femei.

În ședința de judecată a instanței de apel, apelanta Dub Rodica, a susținut cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și a solicitat admiterea ei în sensul declarat din motivele de fapt și de drept invocate în cerere.

Reprezentantul intimatului Casa Națională de Asigurări Sociale, Taran Alexandru a lăsat soluționarea demersului apelantei Dub Rodica privind ridicarea a excepției de neconstituționalitate la descripția instanței de apel .

Audiind părțile, analizând materialele dosarului, studiind cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil consideră că cererea urmează a fi admisă cu remiterea acesteia Curții Constituționale din următoarele.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (2) CPC, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Conform paragrafului 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. În paragraful 83 din hotărârea menționată, Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Colegiul civil, constată că, la caz, sunt întrunite condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate stabilite în art. 12¹ alin. (2) CPC și de Curtea Constituțională în hotărârea nr. 2 din 09.02.2016.

Astfel, obiectul excepției și anume Hotărârea Guvernului nr.769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor, intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către partea în proces, iar prevederile contestate sunt aplicabile cauzei, precum și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale pe acest obiect, motiv din care cererea înaintată urmează a fi admisă. Or, cererea de sesizare a Curții Constituționale privind verificarea constituționalității normelor contestate, depusă de către apelantă, constituie o prerogativă a acesteia, iar prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă

a excepției de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței judecătorești.

Colegiul civil, consideră necesar de a amâna examinarea cauzei în ordine de apel, reieșind din dispozițiile art. 12¹ alin. (3) CPC, conform cărora ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână examinarea cauzei în ordine de apel.

Din considerentele enunțate, Colegiul civil, ajunge la concluzia de a admite cererea depusă de Dub Rodica privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale pentru verificarea constituționalității prevederilor Hotărârii Guvernului nr.769 din 25.11.1992 privind măsurile de ameliorare a situației materiale a minorilor cu amânarea examinării cauzei în ordine de apel până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

dispune :

Se admite cererea lui Dub Rodica cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se transmite Curții Constituționale cererea lui Dub Rodica privind controlul constituționalității prevederilor Hotărârii Guvernului nr.769 din 25.11.1992.

Se amână examinarea cauzei în ordine de apel, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Maria Moraru

Steliana Iorgov

Olga Cojocaru

